

Slovo k povzbuzení na neděli 24. května 2020, na 7. neděli velikonoční ...
Biblická čtení: Sk 1,12-14; Ž 27; 1Petr 4,13-16; Jan 17,1-11a

Milé sestry, milí bratři,

každá neděle je oslavou Kristova zmrtnýchvstání, je skutečným Dnem Páně. Proto nic, žádný jiný křesťanský svátek se jí nevyrovná a nemůže ji nahradit. V tom jsou si všechny neděle během celého liturgického roku rovny.

Zároveň je každá neděle něčím jedinečná, v něčem se liší od ostatních, má svůj vlastní „nádech“. Především tím, v jaké je zrovna liturgické době. Trochu jiné jsou tak neděle adventní, kdy si připomínáme čekání věků na příchod Mesiáše a na jeho druhý příchod na konci času, jiné jsou neděle doby vánoční, kdy slavíme Kristovo narození a dětství, v nedělích v liturgickém mezidobí je to zase jeho veřejné působení, které si připomínáme, o nedělích velikonočních je pak Kristovo zmrtnýchvstání zvlášť zdůrazněno. Na příští neděli připadají Letnice, oslava seslání Ducha svatého. Zkrátka a dobře, jak liturgický rok zpřítomňuje celé dějiny spásy, tak všechny neděle – vedle svého základního rozměru týdenních Velikonoc – i do tohoto rytmu zapadají, jsou tohoto rytmu odrazem a projevem, tento rytmus přímo tvoří.

Dnešní neděle je již sedmá velikonoční a má také své specifikum. Je jedinou nedělí mezi čtvrtelní slavností Nanebevstoupení Páně a Letnicemi nedělí příští, a do velké míry tak v sobě koncentruje celých těchto devět dnů. Její jedinečnost asi nejlépe odrazilo dnešní první čtení ze Skutků apoštolů. V něm jsme slyšeli, jak apoštolé spolu s Pannou Marií, dalšími ženami a Ježíšovými příbuznými tento čas strávili především čekáním na „vyzbrojení mocí z výsosti“, tím, k čemu je vyzval sám Pán Ježíš.

My bychom měli v těchto dnech prožívat aspoň trochu něco podobného. Měli bychom také čekat na znovuvyzbrojení mocí z výsosti, měli bychom se připravovat na slavnost seslání Ducha svatého, která samu biblickou událost znovu tajemně zpřítomní. Denně bychom tak měli ve svém srdci – klidně je chápeme jako svůj „osobní Jeruzalém“ – vzývat Ducha svatého, pokorně prosit, abychom se znovu otevřeli jeho působení. Vždyť na něm závisí celá naše křesťanskost, neboť je to právě Duch svatý, který je Boží silou Ježíšovy přítomnosti nejen v celém křesťanství a v církvi, ale právě i v našem vlastním srdci a našem životě. Má-li být náš život aspoň trochu podobný Kristu, a to by měl být, jsme-li stvoření a křtem obnoveni k jeho obrazu a podobě, pak nutně potřebujeme Ducha svatého, protože on je Boží živoucí silou této naší podoby, života k této podobě. Právě Duch svatý nám přeci dává vnitřní zalíbení ve víře, naději a lásce a v následování Pána Ježíše a tom naše podobnost jemu spočívá.

O působení Ducha svatého jsou i obě dvě zbývající biblická čtení. Odhalují nám jeden z nejdůležitějších rozměrů jeho působení v nás, ne-li ten nejdůležitější.

První list Petřův, ze kterého je dnes druhé čtení, patřící mezi takzvané „katolické (to znamená „všeobecné“) listy“, je vlastně jakýmsi shrnutím základů křesťanské víry a křesťanské teologie. Je podivuhodnou katechezí o křesťanském životě především pro dobu zkoušek. Celý list má tak velmi praktický ráz, a to s ohledem na různé těžkosti, protivenství a pronásledování, jakými procházeli už první křesťané. Tím nikdy nemůže ztratit na své aktuálnosti, protože různé těžkosti – i třeba různá protivenství pro víru – ke křesťanskému životu prostě patří. „Když musíte snášet urážky pro Kristovo jméno, blaze vám, neboť na vás spočívá Duch slávy, to je Duch Boží,“ jsme dnes četli.

V evangeliu jsme slyšeli slova z Ježíšovy „velekněžské modlitby“ (to je ta, kterou pronesl po poslední večeři, v závěru své řeči na rozloučenou), prosbu Kristovu, aby jeho Boží sláva spočinula i na jeho učednících, i na nás. „Sláva Boží“ v Ježíšových ústech, zejména v Janově evangeliu, je ale slávou kříže, neboť hodinou oslavení, kvůli které Pán Ježíš přišel, je právě událost kříže. Vždyť Kristus přišel zjevit Otce. Právě v kříži se nejvíce a nejzřejměji zjeví Boží sláva, která spočívá v Boží lásce. A teprve skrze kříž i Kristovo lidství vstoupí do plnosti Boží slávy, Boží lásky.

Protože služebník nemůže jít jinou cestou než jeho Pán, kříž se má stát slávou i Ježíšových učedníků, jejich životní pouti vedoucí k slávě věčné. To v evangeliu a zvláště pak v Pavlových listech v různých obměnách slyšíme vícekrát.

Silou toho všeho je Duch svatý. On je Boží slávou, láskou Otce i Syna, i Boží silou vedoucí k této slávě, láskou následování. Proto o Ducha svatého máme prosit – vedle mnoha jiného – také jako o Boží sílu pro nesení kříže, o Boží lásku k nesení kříže. To znamená o sílu všechna svá utrpení a trápení nejen přečkat, ale osvědčit se v nich, ve všem a za všech okolností zůstat podobný Pánu Ježíšovi, to znamená milující. A také o Boží sílu umět si utrpení zvolit, ztratit, obětovat se pro druhého, je-li toho potřeba. O sílu věřit, doufat a především milovat. To totiž vůbec není snadné, leckdy to vyžaduje takřka nadlidský výkon, vpravdě Božský. Ne nadarmo právě křesťanští mučedníci, kteří i v souženích vytrvali ve víře, naději a lásce, byli nazváni *martyroi*, „svědci“, svědky Boží slávy.

Utrpení, ve kterém dokážeme milovat Boha a lidi, je nějakou vnější okolností, které musíme snášet, pokud není v našich silách je změnit. To jsme povoláni jen naplnit, láskou. Utrpení, které je přímo důsledkem, průvodním jevem naší lásky, které je nějakou nutnou obětí z lásky, je vždy nějakým ještě tajemnějším a intenzivnějším podílem na Kristově kříži, maximě Kristovy lásky, na největším zjevení Boží slávy. Utrpení, ve kterém zůstaneme dobrými a milujícími, se tím naplní láskou, Boží slávou. Utrpení, které je plodem lásky, obětí, je už samo projevem Boží slávy.

Bez Ducha svatého, bez síly Boží lásky a proto Kristovy přítomnosti, to však možné není, něco takového je nad naše slabé síly. Vzývejme proto Ducha svatého. I tehdy, když je nám dobře, když se nám nic zlého neděje, protože kříže mohou přijít a s největší pravděpodobností také přijdou, vzývejme ho „do zásoby“. Vzývejme Božího Ducha ve chvílích, když na nás dolehnou všemožná trápení, protože právě tehdy ho potřebujeme nejvíc, aktuálně nejvíc. Vzývejme Ducha svatého, když rozpoznáme, že jsme povoláni k oběti z lásky, ze skutečné lásky, která umí ztrácet a vydat se, tehdy ho potřebujeme úplně nejvíc.

Vzývejme Ducha svatého a prosme o něj v těchto dnech svatodušní novény, protože právě nyní je k tomu příhodný čas.